

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 28P/114/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120205344
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Farkašová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2022:8120205344.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Evou Farkašovou v právnej veci povinnej osoby z výživného L. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XX, L., právne zast. Advokátskou kanceláriou Fabian a Novosad s.r.o., so sídlom v Prešove, Masarykova 16, voči osobe oprávnenej z výživného J. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom L., Ď. X, O.Č.. W., Y. XX, právne zast. JUDr. Jozefom Karabašom, advokátom, so sídlom v Sabinove, Ružová 10, za účasti matky: U. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L., Ď. X, v konaní o zníženie výživného, takto

rozhodol:

- I. návrh otca na zníženie výživného z a m i e t a,
- II. žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Podaním doručeným Okresnému súdu Prešov dňa 11.05.2020 otec podal návrh na zníženie výživného pre vtedy ešte maloletú J. na sumu 80 €.
2. Rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 30P/64/2016 zo dňa 14.02.2017, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 15.03.2017, bola schválená rodičovská dohoda, podľa ktorej je otec zaviazaný prispievať na výživu maloletej J. výživné v sume 150 € mesačne.
3. Maloletá J. bola na základe neodkladného opatrenia, sp. zn. 28P/5/2020 zo dňa 20.01.2020, právoplatného 27.02.2020, umiestnená v Diagnostickom centre v Lietavskej Lúčke v trvaní šesť mesiacov. Dôvodom jej umiestnenia v diagnostickom centre bolo to, že maloletá nerešpektovala matku, zanedbávala plnenie povinnej školskej dochádzky a jej správanie vykazovalo známky mentálnej anorexie.
4. Súd svojím rozsudkom v tomto konaní zo dňa 21.09.2020 rozhodol tak, že návrh otca na zníženie výživného zamietol. Poukazoval pritom na to, že nenastala taká zmena pomerov, ktorá by takéto rozhodnutie odôvodňovala. Otec proti rozsudku podal odvolanie, krajský súd svojím uznesením zo dňa 22.06.2021 zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a vrátil vec na ďalšie konanie. Uviedol, že posúdenie toho, že nenastala zmena pomerov, je zo strany prvostupňového súdu predčasné, súd má vyhodnotiť zmenu zamestnávateľa zo strany otca a zmenu jeho príjmu. Taktiež vyporiadať sa s otázkou miery osobnej starostlivosti o maloletú zo strany matky.
5. Súd nariadil a vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, listinnými dôkazmi a doplnením a zistil tento skutkový stav:

6. Otec v návrhu uviedol, že pristúpil k uzatvoreniu rozsudkom schválenej rodičovskej dohody ohľadom výživného z dôvodu, že vtom čase pracoval v Bratislave ako zamestnanec spoločnosti VOLKSWAGEN SLOVAKIA, a.s., pričom jeho mesačný príjem predstavoval viac ako 1 000 €. Otec trpí ochorením diabetes mellitus 2. typu (cukrovka). Otec bol v čase od 10.04. do 12.11.2019 vedený ako uchádzač o zamestnanie. Od 13.11.2019 je otec zamestnaný v spoločnosti SOLUTION s.r.o. ako pracovník upratovacích služieb s priemerným mesačným príjmom 540 €. Mesačné výdavky otca predstavujú: plnenia spojené s užívaním bytu 132,14 €, mobilný paušál 25 €, lieky a strava (diabetická) 300 €, internet 22 €, cestovné 16 €, výživné pre dcéru 150 €, ošatné a iné príležitostné výdavky 50-70 €.

7. Matka vo vyjadrení zo dňa 05.08.2020 uviedla, že otec ukončil zamestnanie v spoločnosti VOLKSWAGEN SLOVAKIA, a.s. na vlastnú žiadosť, pričom so zamestnávateľom došlo k podpísaniu dohody o skončení pracovného pomeru a bolo mu vyplatené aj odstupné. Okrem toho otec bol výlučným vlastníkom 4-izbového bytu v k.ú.: Prešov, ktorý cca pred rokom predal. Otec si kúpil nový byt a zároveň si kúpil aj motorové vozidlo. Matka rovnako rozporuje argumentáciu ohľadom zhoršeného zdravotného stavu v súvislosti s ochorením otca na cukrovku. Mesačné výdavky na maloletú J. sú cca vo výške 239,90 € (po odrátaní výdavku na nájomné vo výške 85 €, ktoré matka uviedla pri výdavkoch na maloletú J.).

8. Zo správy opatrovníka zo dňa 12.08.2020 vyplýva, že matka pracuje ako predavačka v Bameko s čistým mesačným príjmom 650,- €, poberá prídavok na jedno dieťa a výživné od otca maloletej vo výške 150,- €. K mesačným výdavkom uvádza poplatok za prenájom bytu vo výške 180,- €, internet 11,- €, mobilný telefón 22,50 €, cestovné MHD 30,- €, poistenie 17,-€, domáca strava 150,- až 200,- €, oblečenie 50,-€, hygienické potreby 50,- €. Otec pracuje ako čistiteľ vo firme Solution s čistým mesačným príjmom 540,- €. K mesačným výdavkom uvádza poplatok za stravu vo výške 300,- €, inkaso 137,- €, mobilný telefón 20,- €, lieky 50,- €, internet 18,- €, PHM 20,- €, výživné 150,- €, hygienické potreby 50,- €, oblečenie 50,- €. Otec býva v 1-izbovom byte, ktorý je jeho osobným vlastníctvom. Žije v ňom sám. Počas dcérinho pobytu v reedukačnom zariadení boli v kontakte prostredníctvom SMS správ, taktiež si spolu telefonovali, cca raz týždenne. Naposledy ju videl v januári 2020. Otec prezentuje názor, že pomery na jeho strane sa podstatne zmenili a vznikli opodstatnené dôvody na zníženie výživného.

9. Maloletá J. na oddelení SPODaSK je evidovaná od 04.03.2019 z dôvodu záškoláctva. V tomto čase bola žiačkou 9. ročníka ZŠ na Bajkalskej ulici. Matka s maloletou absolvovali komplexnú lekársku prehliadku, z ktorej výsledkov vyplýva, že maloletá je úplne zdravá a neboli u nej indikované žiadne somatické príznaky. Maloletá absolvovala psychologické poradenstvo na RPPS a pedopsychiatrické vyšetrenie u MUDr. Terézie Rosenbergovej, ktorá vo svojom závere odporúča umiestnenie do ZVRS. Pobyť absolvovala od januára do júla 2020. Ošetrujúcou pediatričkou je MUDr. Rozmanová. S otcom sa momentálne nestretáva, prekáža jej jeho nevhodné správanie k matke. Matka jej mesačne uhrádza cestovný lístok na MHD vo výške 9,90 €, stravné v škole 30,- €, strava doma 100,- €, oblečenie 50,- €, hygienické potreby 50,- €, podiel na platení nájomného 85,- €. Náklady sa podľa vyjadrenia matky menia v závislosti od toho, či je školský rok alebo prázdniny.

10. Rodičia absolvovali stretnutie s koordinátorkou na tunajšom súde v zmysle interdisciplinárnej praxe a rodičovskú dohodu neuzavreli.

11. Matka na pojednávaní uviedla, že nesúhlasí s návrhom na zníženie výživného. Poukazuje na to, že ak je príjem otca 540,- €, tak stále mu aj po zaplatení 150,- eurového výživného ostane 300,- € na živobytie. Poukazuje aj na tú možnú potencialitu jeho príjmu a to by trebalo skúmať, či otec sa nevzdal výhodnejšieho zamestnania práve kvôli tomu, aby mal znížené výživné. Matka býva s maloletou v podnájme na Y. D. XX s priateľom. Platí s priateľom podnájom na polovicu 175,- €, internet 11,- €, mobil 22,- €, cestovné 16,- €, poistenie 16,- €, stravu dávam 150,- - 200,- € + oblečenie a hygienu okolo 100,- €. Mal. J. mala problémy so záškoláctvom, preto bola na výchovné opatrenie v Lietavskej Lúčke pol roka, júli sa vrátila, v septembri nastúpila do školy. Matka a maloletá spolupracujú s kuratelou aj s triednou učiteľkou. Opätovne sú tam tie problémy so záškoláctvom z jej strany. Platím jej MHD 9,90 €, stravu 30,- €, mobil 10,- €. Staršia dcéra má 21 rokov, odsťahovala sa do Čiech. Mal. J. sa s otcom nechce stretávať.

12. Otec na pojednávaní uviedol, že návrh podal lebo sa mu zmenilo zamestnanie, pretože má cukrovku a zamestnávateľ mu nemohol dávať nočné zmeny a vo Volkswagene sa to vyžadovalo, bolo to v apríli 2019, dostal aj odstupné, mal plat okolo 1.000,- €, odstupné 10.000,- € v čistom, 6 mesiacov bol

nezamestnaný, 900,- € mal podporu v nezamestnanosti a potom sa zamestnal vo firme Solution, príjem je 540,- €. Býva v 1-izbových byte, platí 140,- €. Ďalšie výdavky telefón 22,- €, internet 18,- €, lieky 50,- €, benzín 20,- €, MHD 16,16 €. S mal. J. sa nevidel takmer rok, sú v kontakte cez Messenger, keď ju volá na stretnutie, tak vždy povie, že nemá čas. Ďalšie výdavky má na hygienu, oblečenie a strava, keďže je diabetik. Byt predal v roku 2019 za sumu 86.000,- €, 30.000,- € vyplatil z toho manželke a zvyšok použil na kúpu toho 1-izbového bytu, úspory nemá.

13. Opatrovníčka nesúhlasila s návrhom. Maloletá nastúpila na strednú školu, čo je dôvodom na zvýšenie výživného, ak otec teda podal návrh na zníženie, tak je dôvodné ponechať to výživné tak ako je.

14. Súd následne po zrušujúcom uznesení krajského súdu doplnil dokazovanie, vo veci medzičasom mal. J. nadobudla v septembri 2021 plnoletosť. Na pojednávaní dňa 12.01.2022 vypovedala, že nesúhlasí so znížením výživného, študuje na Strednej odbornej škole za kaderníčku v Košiciach a býva tam v podnájme so svojím priateľom a to od septembra 2021, teda kedy nastúpila do školy. Za podnájom platia 400,- Eur, ona platí 200,- Eur. 120,- Eur jej vyjde strava, cestovné okolo 18,- Eur. Do septembra minulého roku bývala s matkou, chodievala do Košíc vlakom alebo autobusom, čo ju vyšlo 2,50 + 0,90 MHD v Košiciach a 0,50 MHD v Prešove. Aj teraz trávi väčšinou víkendy s matkou. Plnoletá J. potvrdila, že mala problémy, bola v Lietavskej Lúčke v diagnostickom centre pol roka a to od januára 2020 do júna 2020. Ten pobyt jej tam dal veľa, naučila sa byť samostatná, pomáhať a byť zodpovednejšia. Myslí si, že teraz je už inde. Pomery matky sa nezmenili, zarába rovnako, pracuje ako predavačka v Delikatese. Jediné čo sa zmenilo, tak jej nájom, ktorý platí 220,- Eur z dôvodu zvýšenia cien energií. Od matky stále dostáva peniaze tak, že jej dáva 50,- Eur na nájom, tých 150,- Eur od otca + 50,- Eur od matky má na nájom. Matka jej dáva aj 120,- Eur na stravu a prispieva jej 10,- Eur na kredit a 27,- Eur na ZRPŠ. Cez leto brigádovala v Tesco jeden mesiac, zarobila si 100,- Eur. Spolu má teda 320,- Eur od rodičov (od otca 150,- Eur a od mamy 170,- Eur) a z toho vyjde celý mesiac. Priateľ s ktorým žije pracuje v U.S. Steel, jej finančne pomáha. S otcom sa nestretáva, nad rámec jej neprispieva. Do Prešova k mame však chodí takmer každý víkend.

15. Otec plnoletej J. potvrdil, že zhoršená komunikácia nastala, keď prišli exekučné konania zo strany J., ktoré sa ukázali ako neopodstatnené, čo však J. poprela, pretože časť peňazí sa vymohla. Peniaze, ktoré jej otec platil, keď bola v Lietavskej Lúčke, tak tie peniaze má odložené ako rezervu.

16. Z pripojeného spisu 30P/64/2016, kedy bolo naposledy rozhodované o vyživovacej povinnosti pri rozvoze rodičov vyplýva, že otec v roku 2016 pracoval vo Volkswagene Bratislava, jeho príjem bol 1.252,- Eur. V tom čase, mal ešte dve vyživovacie povinnosti, okrem vtedy mal. J. aj plnoletú dcéru I., ktorá v tom čase navštevovala ešte strednú školu. Zo zápisnice z pojednávania z pripojeného spisu vyplýva, že povinný platil podnájom v Bratislave 275,- Eur a ďalšie výdavky, napr. pôžičku 220,- Eur, MHD v Bratislave 27,- Eur, telefón 60,- Eur, cestovné do Prešova 100,- Eur mesačne. Už v tom čase mal zdravotné problémy, pretože v spise z roku 2016 sa nachádza potvrdenie o Diabetese (č.l. 39).

17. Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej ako „Zákon o rodine“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé za živiť.

18. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

19. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

20. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

21. Podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine, rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj

ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.

22. Podľa § 63 ods. 2 Zákona o rodine, u rodiča, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť alebo ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť v takom rozsahu v súvislosti s touto činnosťou, a možnosti a schopnosti povinného posudzuje podľa predpokladaného príjmu, aký by povinný dosiahol, ak by tieto výdavky nerealizoval.

23. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

24. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

25. Podľa § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

26. Hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol vo veci opakovane rozhodnúť je zmena pomerov. Zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívne, okolnosťami na strane povinného, resp. oprávneného alebo objektívne, vývojom životných nákladov (§78 ods. 3 Zákona o rodine).

27. Súd aj po doplnení dokazovania, tak ako mu to určil krajský súd, nevidel dôvod vyhovieť návrhu na zníženie výživného zo strany povinného rodiča - otca.

28. Súd opätovne uzatvára, že otec - povinná osoba z výživného dosahoval príjem 1.200,- Eur tak, ako to vyplýva z pripojeného spisu. Otcove ochorenie nie je nové a zohrávalo úlohu aj v predchádzajúcom rozhodovaní súdu. Je pravdou, že otec dosahuje nižší príjem ako v Bratislave, v roku 2016 to bolo 1.250,- Eur, v súčasnej dobe je ten príjem otca 625,- Eur, avšak od poslednej úpravy sa mu zmenili pomery, pretože mu ubudla vyživovacia povinnosť na plnoletú dcéru I. a ďalšie výdavky spojené s pobytom v Bratislave - nájom, ako aj cesty do Prešove, ktoré otec vtedy vyhodnocoval na 100,- Eur mesačne. Na druhej strane a súd to opätovne musí zvýrazniť sa zmenili pomery na strane teraz už plnoletej J.. V čase rozhodovania súdu v roku 2016 bola na základnej škole, teraz je študentkou strednej školy. Jej život sa výrazne zmenil za posledné mesiace, už ako plnoletá býva s priateľom, matka, ktorá má porovnateľný príjem s otcom jej prispieva do 170,- Eur mesačne, čo je viac ako otec a to aj napriek tomu, že už plnoletá J. chodí k matke pravidelne na víkendy, a teda matka sa podieľa na jej vyživovacej povinnosti aj tým, že jej zabezpečuje napr. stravu a ubytovanie cez víkend. Všetky tieto skutočnosti v súhrne nemôžu prívodiť podľa názoru súdu iné rozhodnutie ako to, že súd opätovne zamietá návrh na zníženie výživného.

29. Zmeny pomerov od posledného rozhodnutia v roku 2016 nastali, ale u všetkých a v súhrne neodôvodňujú zníženie výživného. U oprávnenej osoby - zmeny školy, osamostatnenie sa, zvýšenie výdavkov. U povinnej osoby - zmeny v príjme, ale aj vo výdavkoch, ubudnutie vyživovacej povinnosti, zníženie nákladov na cesty, bývanie.

30. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom

rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav vecí.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).